Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

Uvidíme se na NGO Marketu!

Stejně jako v předešlých letech, i letos bude mít platforma DEMAS svůj stánek na veletrhu neziskových organizací NGO Market, který pořádá její členská organizace Forum 2000. Na stánku se budete moci seznámit s prací jednotlivých organizací, které pracují v nedemokratických zemích. NGO Market bude probíhat ve středu 10. dubna ve Foru Karlín. Od 16:30 budeme pořádat moderovanou diskusi s kandidáty do Evropského parlamentu ***Občanská společnost v novém Evropském parlamentu***, na níž vystoupí Zuzana Brzobohatá (ČSSD), Roman Haken (LES), Ondřej Krutílek (nestraník, ODS), Radka Maxová (ANO), Mikuláš Peksa (Piráti) nebo Michaela Šojdrová (KDU-ČSL). Na kandidátkách politických stran do letošních květnových voleb do Europarlamentu totiž můžeme najít řadu osobností, které buď přímo vzešly z organizací občanské společnosti, nebo k ní mají blízko. Přijďte si proto poslechnout jejich názory na to, jak by mohli být v případě zvolení prospěšní občanské společnosti ve vrcholné politice a jak by hájili její zájmy. Přijďte se jich zeptat na to, co vás zajímá.

Aktivity jednotlivých členů

Amnesty International

Den Tibetu (nejen) s Amnesty

Jako každý rok jsme si 10. března společně připomněli Mezinárodní den Tibetu na shromáždění před čínským velvyslanectvím. Svým podpisem pod ***otevřený dopis čínskému prezidentovi*** se lidé mohli postavit proti nedobrovolné převýchově tibetských dětí v Číně, poslechnout si koncert Tomáše Kluse a proslovy zajímavých řečníků. Na závěr akce se zúčastnila většina z cca tří stovek účastníků flashmobu, kdy jsme přímo před okna ambasády do vzduchu vytáhli pomocí světelných heliových balónů vzkaz čínským představitelům: „Odmítáme převýchovu tibetských dětí v Číně“.

Situace tibetských studentů

Čínská vláda každoročně vybírá tisíce nejlepších tibetských studentů ze základních škol a přemisťuje je daleko od rodiny do internátních škol v Číně. Tyhle děti nesmí několik let navštívit svůj domov, mají zákaz účastnit se tibetských kulturních akcí nebo praktikovat buddhismus. Většina z nich se do Tibetu vrací navyklá uniformní národní identitě a bez znalosti tibetského jazyka.

Politika jednotné národní identity není v Číně formálně zavedena, přesto evidentně v praxi dobře funguje. Ústava Čínské lidové republiky přitom na řadě míst zdůrazňuje, že práva národnostních menšin jsou chráněna. Navíc se podpisem mezinárodních lidskoprávních dokumentů zavázala dodržovat právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství; respektovat právo rodičů na výběr vzdělání pro svoje děti a nenutit nikomu žádné náboženství a vyznání. V Tibetu se to ale děje.

Asociace pro mezinárodní otázky

Letos jsme uspořádali veřejnou diskuzi spojenou s prezentací publikace Česko-německé vztahy v číslech. Tato publikace mapuje vývoj a stav vztahů mezi dvěma sousedními zeměmi na základě statistických dat z řady nejrůznějších oblastí. Poskytuje základní údaje o demografii, rozvoji hospodářských vztahů a přístupu vlád a občanů k energetice a ekologii. Zabývá se pracovní, studentskou a turistickou mobilitou a zachycuje úroveň znalosti cizích jazyků v obou zemích. V neposlední řadě se snaží popsat základní znaky dopravní infrastruktury mezi Českem a Německem a úroveň přeshraniční kulturní, vědecké a občanské výměny. V diskuzi vystoupili i autoři publikace Zuzana

Lizcová (AMO), Hana Rydza (Humboldtova univerzita v Berlíně) a Volker Weichsel (Osteuropa). Akci moderovala Alexandra Mostýn. Publikace vyšla ve spolupráci s Česko-německým diskuzním fórem a s podporou Česko-německého fondu budoucnosti.

V březnu také proběhla veřejná prezentace publikace ***Panda Huggers or Dragon Slayers? Images of China in the Czech and Hungarian Parliaments***, která představuje závěry prvního a zatím jediného výzkumu, mapujícího český a maďarský diskurz o Číně v parlamentech obou zemí. Na setkání debatovali čeští a maďarští odborníci na zahraniční politiku. Anglicky psaný policy paper je shrnutím ojedinělého výzkumu. Tato komparativní analýza, která vznikla v rámci projektu **ChinfluenCE**, se zaměřila na výroky poslanců a poslankyň v plenárních debatách na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky od roku 1993 a v Národním shromáždění Parlamentu Maďarska od roku 1990 do konce roku 2018. Fotogalerii najdete na našem facebooku.

K **Mezinárodnímu dni žen** jsme zveřejnili minisérii infografik věnovanou roli žen v české zahraniční, obranné a evropské politice. Jejich

autor Vít Borčany uvádí: „Podíl žen v české zahraniční a obranné politice je ve srovnání s řadou zemí velmi nízký, ale to naštěstí neznamená, že by ČR nereprezentovaly vysoce kvalifikované a vlivné ženy. Jen je jich žalostně málo.“ Zvyšování významu českých žen v zahraniční politice se věnujeme dlouhodobě v našich publikacích a k tématu jsme zorganizovali i řadu akcí. Infografiky vznikly s podporou zastoupení Friedrich-Ebert-Stiftung v České republice.

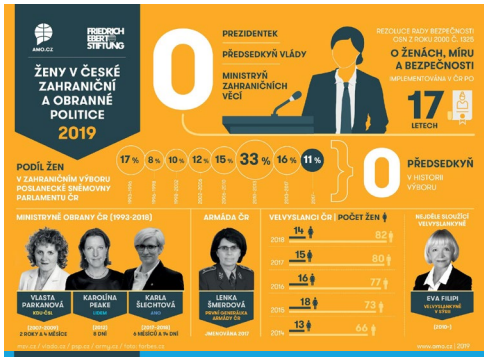

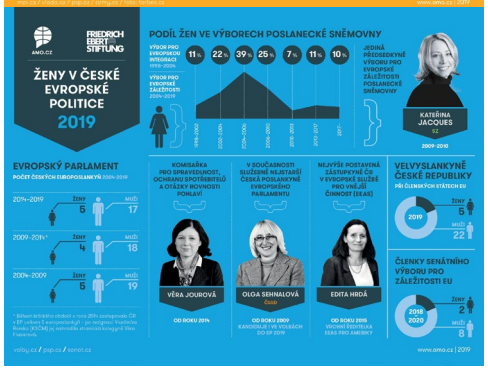

Tento rok jsme také při příležitosti výročí 20 let od vstupu České republiky do NATO spustili nový web s názvem ***Naše bezpečnost***, určený pro středoškolské učitele základů společenských věd, dějepisu, zeměpisu a dalších předmětů, ale i pro širší veřejnost, která se chce dozvědět víc informací o NATO a české stopě v této organizaci. Web poskytuje stručný popis struktur a fungování organizace a vysvětluje hlavní bezpečnostní otázky současnosti jak z pohledu ČR, tak v mezinárodním kontextu celé Aliance, ale zabývá se i kontroverzními kroky NATO, které jsou dlouhodobě kritizovány.

Podrobně se dále věnuje otázkám členství ČR – misím, do kterých se ČR zapojila, významným osobnostem ve strukturách NATO ad. Každé téma je navíc doplněno o doporučenou literaturu, ukázku klíčových otázek pro studenty, výukovou prezentaci nebo zajímavá videa.

AMO se ve svých textech věnovala také celé řadě dalších témat a naši analytici dlouhodobě sledují a komentují současné dění ve světě. K brexitu můžete vidět v médiích naše analytiky Kryštofa Kruliše a Ondřeje Mocka, ohledně dění v Rusku a na Ukrajině Michala Lebdušku s Pavlem Havlíčkem či komentáře o migraci a otázkám klimatu od Tomáše Jungwirtha. Petr Boháček dlouhodobě sleduje dění v USA a o Německu se můžete dozvědět od Zuzany Lizcové.

Všechny aktuality jsou k dispozici na našem webu, Facebooku, Twitteru, kanále YouTube a na našem Instagramu. Aby vám nic neuteklo, doporučujeme se také zaregistrovat k odběru našeho newsletteru.

Člověk v tísni

Tengo Miedo

Člověk v tísni vydal zprávu ***Tengo Miedo***, která do hloubky zkoumá psychologické důsledky zastrašování a pronásledování kubánských občanů ze strany vlády. Zpráva, založená na osobních výpovědích, identifikuje psychologické důsledky represivních technik, které slouží k zastrašování svobodně myslících či jednajících lidí, a jejichž cílem je získat silnější kontrolu nad společností.

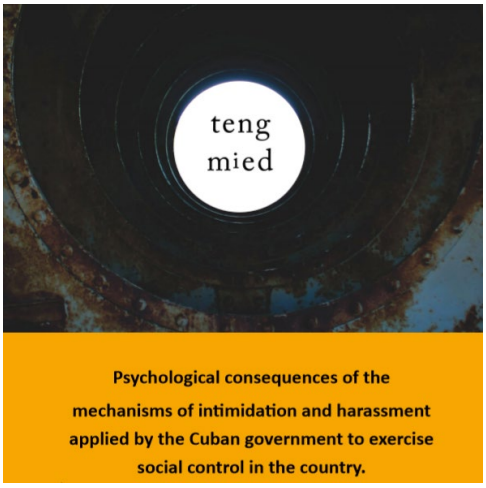

Odborná literatura tyto represivní techniky často označuje jako „psychologické mučení.“ Obecně se jedná o takové státem prováděné akce, které porušují lidská práva a způsobují psychologické poškození, utrpení obětí, omezení jejich schopností a poškození jejich morální integrity. Celou zprávu je možné stáhnout **ZDE**.

Vietnamské blogerce Pham Doan Trang hrozí vězení

Nezávislá vietnamská blogerka ***Pham Doan Trang***, vítězka ceny Homo Homini za rok 2017 a vůdčí osobnost současného vietnamského disentu, je pod přísným dohledem vietnamských bezpečnostních složek. Hrozí jí zatčení za vykonávání jejích ústavních a základních lidských práv.

Ve svém osobním příspěvku na Facebooku Trang uvedla, že okolo domu její matky v Hanoji pozoruje od února 2019 zvýšený dohled policie, zřejmě aby ji mohla zadržet. Protože v Hanoji od té doby nebyla, přistoupily bezpečnostní složky k jiným metodám. Jejich členové se například vydávali za její čtenáře a několikrát se pokusili nabourat její facebookový účet.

V březnu vietnamská bezpečnost odhalila její dočasný úkryt v Saigonu. Dům v Saigonu je momentálně nedostupný, stejně jako všechny osobní věci, které v něm Trang měla. Bezpečnostní složky se údajně snaží vypátrat, kde byla vytvořena a vydána její nová kniha z prosince 2018, „Lekce veřejné politiky skrze návrh zákona o speciálních ekonomických zónách“. Trang nyní čelí závažnému riziku zatčení a fyzického napadení. **VÍCE.**

Vítěz Ceny Václava Havla Ojub Titijev odsouzen ke 4 letům vězení

Šalinský okresní soud v Čečensku odsoudil 18. března 2019 známého obhájce lidských práv a vedoucího lidskoprávního centra Memorial v Grozném Ojuba Titijeva ke čtyřem letům vězení v trestní kolonii. Člověk v tísni se připojuje k mezinárodní kampani na podporu Ojuba Titijeva a nadále pozorně sleduje vývoj jeho případu.

EUROPEUM

Na přelomu let 2018 a 2019 jsme vydali hromadný komentář k prosincovému zasedání Evropské rady, Jarolím Antal vytvořil policy paper o zapojení Česka do výzkumného programu Horizon 2020. Michal Vít a další autoři napsali eseje v návaznosti na naši konferenci „The Prague Spring and the 1968 Warsaw Pact Invasion of Czechoslovakia in an international context“. Naši pracovníci Christian Kvorning Lassen, Kateřina Davidová a Vladimír Bartovic se podíleli na projektu, který zkoumal důvody využití „anti-evropské“ rétoriky ze strany politických a sociálních aktérů. Z projektu poté vznikl finální report. V únoru proběhl námi garantovaný Národní konvent o EU na téma potenciálu formování podobně smýšlejících koalic v EU po brexitu, z něhož pak vzešlo několik doporučení pro Českou republiku.

Alexandr Lagazzi a Michal Vít se ve společném policy paperu publikovaném v březnu věnovali hodnocení vývoje čínské zahraniční politiky na západním Balkáně rok po své úvodní analýze. Náš Vít Havelka zase vytvořil policy paper o české perspektivě ohledně návrhu Evropské komise na VFR. Další dva policy papery letos vznikly v rámci naší spolupráce s Francouzským institutem. První, jehož autorem je Matěj Navrátil, se zabýval Macronovou vizí Evropské unie a jejím srovnáním s představou evropské budoucnosti v očích V4. Ve druhém Agnieszka Cianciara popsala diferenciaci v rámci skupiny Visegrádu.

V každoročním celosvětovém žebříčku Global Go To Think Tank Index, který vydává Think Tanks and Civil Societies Program (TTCSP) Pennsylvánské univerzity, jsme za rok 2018 obhájili pozici nejlepšího think-tanku v České republice. Zároveň jsme si polepšili v rámci střední a východní Evropy, kde jsme se posunuli z pátého místa na třetí. Ze všech 6 500 think-tanků jsme pak obsadili 125. místo.

Institut pro evropskou politiku EUROPEUM pokračoval i v novém roce v pořádání debat z cyklu Café Evropa v Praze i v regionech. S veřejností jsme diskutovali v pražském Evropském domě o vztazích EU a Ruska, v píseckém gymnáziu o dopadech brexitu, v třebíčské kavárně o boji s plasty a na Univerzitě Palackého v Olomouci o „euromýtech“. Hosty debat byli například bývalý velvyslanec v USA a Rusku Petr Kolář, Jan Freidinger z Greenpeace Česká republika, vedoucí komunikačního oddělení Evropské komise v ČR Peter Zsapka a novinář Ondřej Houska z Hospodářských novin. Ještě v prosinci jsme v Plzni pořádali diskuzi o budoucnosti evropských fondů, zúčastnili se jí třeba hejtman Plzeňského kraje Josef Bernard a plzeňský primátor Martin Baxa.

Ve stejném měsíci proběhla v Praze sedmá debata z cyklu Prague Climate Talks, s podtitulem „Jak EU přispěje k ochraně klimatu“, k níž Kateřina Davidová, moderátorka akce, předtím napsala policy paper.

V únoru jsme ve spolupráci se Zastoupením Friedrich Ebert Stiftung v České republice zahájili sérii workshopů pro studenty vyšších ročníků středních škol s názvem Zachraňte evropské volby. Workshopy vedené školenými lektory z řad univerzitních studentů se uskuteční v prostorách středních škol napříč celou Českou republikou. Probíhat budou od února až do konání evropských voleb koncem května. V březnu začal už 12. ročník celostátní soutěže pro studenty středních škol EuropaSecura, kterou pořádáme ve spolupráci s ministerstvem obrany, Armádou ČR nebo ministerstvem zahraničí. Také jsme oznámili téma již 17. ročníku naší každoroční European Summer School. Ponese název Restarting Europe: The Central European Perspective a program bude zaměřený na současné výzvy Evropské unie, včetně reformního procesu EU a perspektivy středoevropských zemí. A hned po volbách do Evropského parlamentu proběhne pátý Prague European Summit.

Informace o všech aktivitách Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM najdete na webu www.europeum.org, Facebooku, Twitteru a také na Instagramu.

Forum 2000

Už 20 let pečeme spolu!

Dobrovolnictví, udržitelná móda i domácnost, seniorská módní show, domácí vzdělávání, myslivci, kojení, stárnutí, hnojení i dospívání… To vše se sejde na jubilejním 20. ročníku NGO Marketu, v pražském Foru Karlín, 10. dubna od 11.00 do 19.00. Návštěvníky i vystavující čeká spousta zajímavostí, radosti z poznání, inspirace i rozšíření obzorů.

NGO Market je skvělé místo k setkávání, sdílení zážitků i čerpání inspirace. Letos se NGO Marketu účastní dvě stovky neziskových organizací nejrůznějšího zaměření – vzdělávání, dobrovolnictví, přírody, zdraví, lidských práv či demokracie. Jejich zástupci Vám odprezentují své aktivity, zodpoví dotazy a těšit se můžete i na bohatý doprovodný program.

Téma letošního ročníku se nese ve znamení oslav 20 let společného prožívání příběhů občanské společnosti. Přijďte s námi ochutnat, co jsme si to za oněch dvacet let společně „upekli“.

Náš narozeninový NGO Market Vám přinese možnost zhlédnout módní přehlídku Silver Glamour Fashion Show či si prohlédnout výstavu vítězných komiksů soutěže „Promluv k světu bublinou“ na téma Cílů udržitelného rozvoje. Dozvíte se, co je to udržitelné odívání či domácnost, jak na domácí vzdělávání dětí i mnoho dalšího.

Vzdělávat se na NGO Marketu může jak veřejnost, tak i samotné neziskové organizace. Ve

spolupráci s Mezinárodním visegrádským fondem, velvyslanectvím USA, Tchajwanskou nadací pro demokracii, Nadací České spořitelny, asociací DEMAS a dalšími partnery pořádáme přednášky na téma bezpečnost v neziskovém sektoru, motivace a efektivní práce s lidskými zdroji, problematika mezinárodních grantů či debatu s kandidáty do Evropského parlamentu.

NGO Market 2019 zahájí zpěvačka Tonya Graves spolu s ředitelem Nadace Forum 2000 Jakubem Klepalem v 11 hodin přímo na výstavní ploše krátkým uvítáním a narozeninovým přáním. Návštěvníky budeme vpouštět od 10.30 hod. Jelikož prostory jsou omezené, doporučujeme dorazit na slavnostní zahájení veletrhu včas. Vstup pro veřejnost je zdarma!

Střípky zajímavých příběhů dokumentují videa neziskových organizací, osobností a aktivních jednotlivců, kteří se do naší narozeninové kampaně zapojili. Videa, můžete zhlédnout na FB stránce NGO Marketu. Více informací naleznete na www.forum2000.cz

Občanské Bělorusko

Dne 4. března v Bělorusku skončila největší kauza minulého roku – tzv. **kauza BelTA**, která vyústila v proces s Marynou Zolatavou, šéfredaktorkou TUT.BY. V srpnu loňského roku policie z ničeho nic zadržela 18 novinářů z různých nezávislých médií (hlavně z BelaPAN a TUT.BY), prohledala redakce a zabavila vybavení. Ukázalo se, že obviněni jsou za neautorizovaný přístup k placenému obsahu státní zpravodajské

agentury BelTA. Novináři si skutečně přístupové údaje půjčovali (a to velmi otevřeně, hesla běžně posílali faxem), protože ani ze strany BelTA, ani ze strany státních zákonů o půjčování přístupových údajů třetím stranám nebylo jejich jednání zakázáno. Všichni novináři dostali vysoké pokuty a museli „nahradit škodu“ – a tím pro ně stíhání skončilo. Až na Marynu Zolatavu, kterou v listopadu obvinili ještě ze zanedbání úředních povinností – jako šéfredaktorka měla údajně „protiprávnímu jednání“ svých podřízených zamezit, nese za ně tudíž odpovědnost. Soud proběhl v polovině února 2019 – a nakonec skončil „jen“ pokutou ve výši asi 81 tisíc Kč (a povinností zaplatit výlohy spojené se soudním procesem, tj. dalších asi 65 tisíc Kč). Nicméně celý proces se Zolatavou se v Bělorusku – dále směřujícím k silnější cenzuře a autocenzuře tisku – může stát důležitým precedentem. Reportéři bez hranic upozorňují, že kauzu BelTA je nutné číst v kontextu omezování svobodné žurnalistiky v Bělorusku (rok 2018 byl rekordní v počtu i výši pokut udělených novinářům, v lednu 2018 došlo k blokaci některým webových portálů, schválení zákonů pro nová media atp.).

Občanské Bělorusko v současné době spouští v Bělorusku projekt Občanské kampaně jako způsob řešení společenských problémů. Má za cíl pomoci ve spolupráci s různými běloruskými lektory čtyřem iniciativám naplánovat a provést širokou občanskou kampaň.

Transitions

It is our honor to invite you to the sixth edition of the **Prague Media Point** conference, which will take place 5–7 December. This year's event will highlight uplifting examples challenging the negative trends the media face in the modern world. We will offer a mix of scholarly presentations including keynote addresses, sessions with innovators explaining their solutions, and networking opportunities to promote the exchange of know-how:

- Learn about the latest examples providing hope amid the doom and gloom.
- Meet leading experts in an informal setting.
- Stay for the stunning scenery of Prague and the Christmas markets.

Tickets are now available, and a call for papers for the academic opportunity is now open; please send all submissions by 15 May. Please feel free to forward this to friends, colleagues, and students.

Prague: 16–17 January 2019 – Transitions course of lecturing skills – **Media Literacy Instructors Training.** The rising interest in media literacy programs for wider audiences calls for bigger pool of skilled and motivated trainers. Therefore we organized a workshop for the group of our courses students alumni to introduce them to basic necessary lecturing skills. Advanced instructors trainings specialized on media education for adults and seniors will follow soon.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

První číslo Zpravodaje DEMAS vychází v dubnu 2019

DEMAS
Asociace pro podporu demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:
Vladimír Bartovic
Vít Dostál
Sylva Horáková
Jakub Klepal (místopředseda)
Pavel Pšeja (předseda)

Výkonná ředitelka:
Sabina Malcová

Členské organizace DEMAS:
Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CASLA Institute
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Centrum pro studium demokracie a kultury
CEVRO
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statusem:
Arcidiecézní charita Praha
Amnesty International

© DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2019

TRANSITION
Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

Vydání tohoto čísla bylo podpořeno z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu transformační spolupráce ČR.